

Vereniging Bomenbelang Bronckhorst

Nieuwsbrief 5

januari 2025

Het bestuur van VBB wenst jullie allen een voorspoedig Nieuwjaar. In 2025 gaat VBB wederom excursies en andere activiteiten organiseren. Samen met IVN start in maart een Bomencursus, speciaal voor inwoners van Bronckhorst. Dit is de eerste keer dat we dit doen, we zijn blij met de samenwerking met IVN en zien uit naar de bijeenkomsten.

VBB zet zich, samen met jullie, in voor bomen en biodiversiteit. Het bestuur doet dit met veel plezier. Af en toe zijn er ook tegenslagen: niet elk bezwaar van onze kant tegen een kap, of een verzoek tot handhaving, wordt gehonoreerd. Maar al met al zijn we blij met de resultaten van afgelopen jaar. Jullie belangstelling en steun spelen hierbij een grote rol. Dank daarvoor!

Dick van Hoffen, Rob Pastoor, Marjolijne van Waveren, Gabriëlle Parel

Inhoud (9 pagina's)

- Over de Jubileumbomen
- Advisering door Bomenbelang
- Leestip over het voordeel van bomen voor boeren
- Bomencursus VBB & IVN
- Terugblik op Excursie naar 't Suderas
- MTB-route in Kruisbergse bossen
- Een ode aan de Liriodendron Tulipifera (ingezonden)

Over de Jubileumbomen

VBB heeft twee jaar geleden vanwege haar 25-jarig bestaan 23 bomen geplant in de gemeente Bronckhorst. Afgelopen jaar hebben Gerlinde Bulten en Gerald Klein Bramel al die bomen eens goed bekeken. Het is natuurlijk de bedoeling dat de bomen zo onderhouden worden dat ze groter worden. Van de 23 bomen staan de meeste bomen er gezond bij. Van de 4 bomen in Steenderen weten we het nog niet. En er is 1 boom in Halle doodgegaan. We gaan na wat de mogelijkheid tot herplant is.

Advisering door Bomenbelang

Particulieren kunnen een beroep doen op de deskundigheid van Bomenbelang. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vragen omtrent de levensvatbaarheid van een oude boom, het terugsnoeien van een grote boom, het dunnen van een aantal bomen op een groter perceel. Er zijn kosten verbonden aan advisering. VBB ontvangt geen subsidie en werkt uitsluitend met vrijwilligers. Inkomsten bestaan uit contributie van leden, verkoop van artikelen op kerstmarkten en advisering van particulieren

Wanneer de gemeente een particulier doorverwijst naar VBB voor advies is dat in eerste instantie gratis. Ook als advisering bestaat uit een eenvoudige doorverwijzing of kort advies is dat kosteloos. Wanneer er echter bezoek ter plaatse wordt afgelegd bedragen de kosten €25 (inclusief reiskosten en schouw van maximaal half uur). Indien de schouw langer duurt wordt €50 in rekening gebracht. Je ontvangt hiervoor achteraf een factuur. Leden ontvangen een korting van €10 op het bedrag.

Leestip over het voordeel van bomen voor boeren:

https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?utm_source=newsletter&utm_medium=e-mail&utm_campaign=user-mailing&msg=33187

Bomencursus VBB & IVN 2025

VBB heeft het initiatief genomen om een bomencursus te organiseren. De gedachte is dat als mensen meer weten van bomen, zij ook meer van bomen gaan houden. En dat je er dan als vanzelf wilt bijdragen dat bomen oud kunnen worden.

Samen met een aantal enthousiaste vrijwilligers van IVN wordt het programma samengesteld. We kunnen volop gebruik maken van materialen van IVN, maar vooral ook van hun ervaring met het geven van cursussen.

De cursus bestaat uit drie dinsdagavonden en twee excursies op zaterdagochtend.

Data :

Cursusavond 1	Dinsdag 11 maart
Excursie 1	Zaterdagochtend 22 maart
Cursusavond 2	Dinsdagavond 1 april
Excursie 2	Zaterdagochtend 12 april
Cursusavond 3	Dinsdagavond 22 april

Voor de cursus vragen we een financiële bijdrage aan deelnemers, leden krijgen daarbij korting.
Over het programma, locatie en kosten ontvang je medio januari bericht.

Terugblik op Excursie naar 't Suderas

Meer dan 50 leden en niet-leden verzamelen zich op het plein voor de St Willebrorduskerk om deel te nemen aan de bomenwandeling op landgoed 't Suderas. Onder leiding van de deskundigen – Jeroen Philippona, Joost Bakker en Han Pieterse verspreiden drie groepen zich over het ongeveer 200 hectare grote landgoed. Dat 't Suderas normaal gesproken slechts beperkt toegankelijk is, maakte het natuurlijk extra aantrekkelijk om aan de rondleiding deel te nemen.

Meteen al laat onze gids ons voelen hoe zacht een onverstoorde, humusrijke bodem in het bos aanvoelt. Hij vertelt hoe belangrijk zo'n rijke bodem is om de bomen optimaal gelegenheid te geven om te groeien. Een groot verschil met de standplaats van veel bomen die in de bebouwde omgeving of langs wegen staan. Die hebben daarom dan ook vaak matige groei en zijn minder vitaal.

Veel van de monumentale bomen op het landgoed zijn beuken, met name exemplaren van de rode of bruine beuk (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'), een cultivar die vanaf het begin van de 19^e eeuw veel werd aangeplant. Ook op 't Suderas was dat het geval, toen de strakke,

formele tuin in de periode 1820-1840 omgevormd werd tot een park in de Engelse landschapstijl met kronkelige paden, bijzondere waterpartijen en opvallende boomgroepen. De rode beuken zijn meestal geënt op een onderstam van een gewone beuk en je ziet vaak een verschil in diktegroei tussen de onderstam en de ent.

Op de locatie van het oude landhuis staat nog een aantal oude beuken uit ca. 1820 die bijna aan hun eind zijn. Zij vormen een groot contrast met de schitterende vrijstaande beuk die er vlakbij staat. Deze werd geplant bij de geboorte van de huidige bewoonster, mevrouw C. Bonga.

Na een zware storm in 1889 verkeerde het huis in een dermate slechte staat dat het afgebroken moest worden. Op de huidige locatie werd in een jaar tijd een nieuw huis in neorenaissancestijl opgetrokken. Helaas konden we zelfs de buitenkant niet bewonderen omdat het helemaal ingepakt was in ondoorzichtig plastic in verband met renovatie.

Een wandeling langs de rand van een weide brengt ons bij een ruim 200 jaar oude zomereik (*Quercus robur*) met een omtrek van 5.40, de oudste boom die we vandaag zullen zien. De boom heeft bliksemschade en wordt aan de basis met trekstangen bij elkaar gehouden omdat hij daar hol is. Toch maakt de boom een levenskrachtige indruk en is hij met zijn grove schors een indrukwekkend herkenningspunt in de hoek van de weide.

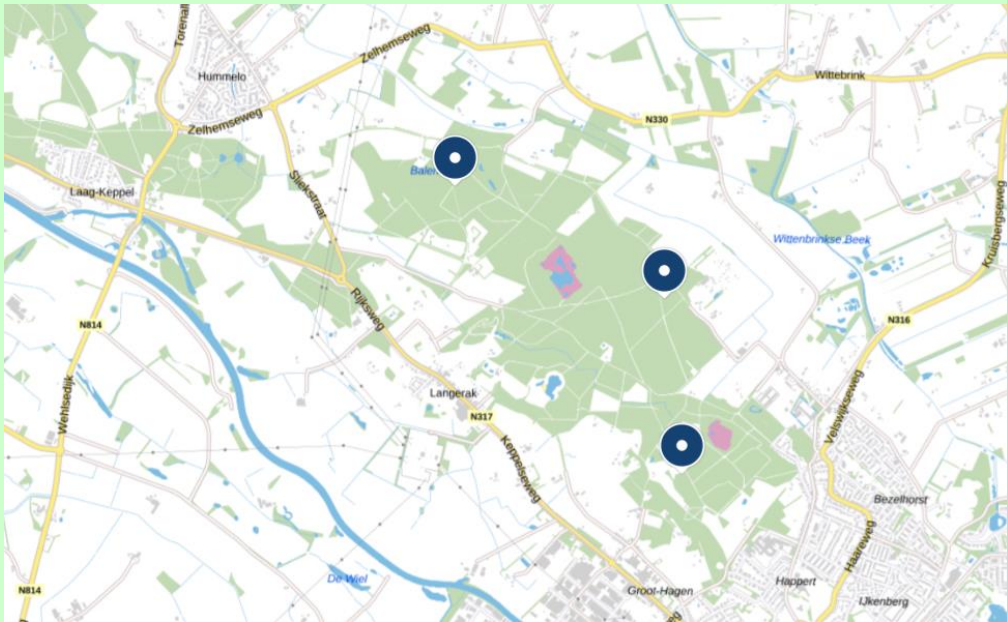
Aan het eind van de excursie staan we stil bij een boomboeket (meerdere bomen geplant in hetzelfde plantgat) van de Japanse notenboom (*Ginkgo biloba*) in bijna lichtgevend heldergele herfsttooi. Een bijzondere boomsoort die als enige vertegenwoordiger van een primitieve oude boomvorm is overgebleven. Bij de aanplant wist men waarschijnlijk niet dat het plantmateriaal zowel mannelijke als vrouwelijke exemplaren bevatte. De vrouwelijke bomen produceren stinkende vruchten, zoals we ter plaatse goed kunnen ruiken. Liefhebbers die een Ginkgo willen planten in hun tuin wordt dan ook altijd aangeraden een mannelijk exemplaar te kiezen.

Tot besluit wordt de excursie door een flink aantal deelnemers bij BijLudger afgesloten met een warme kop koffie en een stuk taart. We praten na over de wandeling en kijken alvast vooruit naar volgende excursies. Kortom, het was een succes.

Rob Pastoor

MTB-route in Kruisbergse bossen

Op onze ALV van 2024 hebben we al gesproken over de mogelijke aanleg van een MTB-route in de Kruisbergse Bossen door de Stichting Achterhoek Toerisme. Je kunt verschillend aankijken tegen zo'n nieuwe route. Voordeel is het scheiden van verschillende vormen van recreatie en dat zoveel mogelijk mensen van het buitenleven kunnen genieten. Meer toeristen trekken is economisch aantrekkelijk. De nadelen van extra paden zijn verstoring van nog meer leefgebied van planten en dieren en beschadiging van bomen. De aanwezige leden waren voor een krachtige stem **tegen** de nieuwe aanleg.

Tijdspad

6 december 2023	aanvraag bij de gemeente;
20 maart 2024	gemeente weigert vergunning op basis van het ontbreken van stukken zoals ecologisch en archeologisch rapport. De graafwerkzaamheden die al begonnen waren werden stilgelegd;
april tot december	VBB heeft diverse keren contact gehad met gemeente om onze zienswijze te laten weten
19 december 2024	gemeente verleent alsnog vergunning omdat zij geen gronden meer ziet voor weigering. De ingediende plannen passen binnen de bestemmingsplannen. De ODA (Omgevingsdienst Achterhoek) heeft positief advies gegeven over de inmiddels ingeleverde archeologische en ecologische rapporten. Wel is als aanvullende voorwaarde gesteld dat de paden niet dieper worden uitgegraven dan 40 centimeter;
24 januari 2025	de uiterste termijn om bezwaar te maken tegen het besluit. Dit kan alleen nog bij de rechtbank.

Samen met Bomenstichting Achterhoek beraden wij ons of we deze stap zullen zetten. Wij hebben alle stukken op 20 december opgevraagd bij de gemeente, maar door alle kerstvakanties nog niet ontvangen. De stap naar de rechter is kostbaar, wij willen daarom enigszins het gevoel hebben dat de stap kansrijk is.

Een ode aan de Liriodendron Tulipifera

In het najaar schreef ik een ode aan 'onze boom'. We worden dan 's ochtends uitbundig verwelkomd met herfstkleuren vanuit het keukenraam. De bladeren kleuren goudgeel in het licht. Je wordt er op slag vrolijk van!

Ieder seizoen heeft deze boom weer een eigen uitstraling. Momenteel met zijn mooie donkere takken en ruwe onderstam. Ongeveer 105 jaar oud, met een omtrek van 434 cm (was 401 cm in 2020) trekt deze boom veel spechten en boomklevers aan. En in het voorjaar met zijn prachtige bladeren en bloemen, trekt deze boom veel bestuivers aan, vooral honingbijen zijn er dol op.

De boom roept ontzag en nederigheid op bij ons mensen.

Op een afstand van 40 meter loopt het Pieterpad en is deze boom mogelijk de meest gefotografeerde boom van de Achterhoek, terwijl de mensen vaak geen idee hebben van de soort.

Vorden, Elly Post Uiterweer

